

کلمات کلیدی: داوری، استقلال شرط داوری، اقاله قرارداد

مرجع صدور: شعبه ۱۸ دادگاه تجدید نظر استان تهران

چکیده: هرگاه اصل قرارداد با اقاله منحل گردد به‌متبع آن شرط داوری نیز از بین می‌رود بنابراین موجبی برای رجوع طرفین شرط داوری، به منظور حل اختلاف حادث بعد از اقاله به داوری وجود ندارد.

تاریخ رای نهایی: ۱۳۹۲/۰۷/۲۲

شماره رای نهایی: ۹۲۰۹۹۷۰۲۲۱۸۰۰۹۹۷

رای بدوی

در خصوص درخواست آقای م.د. با وکالت آقای م.ق. و خانم ب.الف. به‌طرفیت آقای ک.د. فرزند ع. به‌خواسته محکومیت خوانده به استرداد وجوه پرداختی به مبلغ ۱۷۷/۸۶۰/۲۶۰/۰۰۰ ریال به لحاظ اقاله مبایعه‌نامه مورخ ۹/۸۶/۲۰ با احتساب کلیه خسارات دادرسی و حق‌الوکاله وکیل و خسارت تأخیر تأدیه از زمان تقدیم دادخواست تا صدور حکم و اجرای آن و تأمین خواسته، علی‌هذا، قطع نظر از ماهیت ادعا، با توجه به آنکه اختلافات اصحاب دعوا ناشی از قرارداد عادی مورخ ۹/۸۶/۲۰ و صورت‌جلسه مورخ ۱۸/۱/۸۸ که متضمن فسخ قرارداد فی‌مابین می‌باشد، بدین ترتیب، با متأثر بودن اختلافات متداعیین از قرارداد عادی مورخ ۹/۸۶/۲۰ و موضوع مورد معامله و چگونگی اجرای آن، ملاحظه می‌شود که حسب ماده ۲۰ قرارداد مستند دعوی چنین مقرر گشته است، ... ((... چنانچه طرفین در اجرای قرارداد و یا در تعبیر و تفسیر مفاد قرارداد دچار اختلاف گردند، می‌بایست جهت حل و فصل مسائل خویش، هر یک دو نفر را به‌منواری داور تعیین و به‌طرف مقابل معرفی نمایند. رای داوران برای طرفین لازم‌الاجرا می‌باشد، ...))، ... که با وصف مذکور و پیش‌بینی داوری در قرارداد موضوع اختلاف، هر یک از متداعیین بدواً موظف به رجوع به داوری موافق با مقررات ماده ۴۵۴ م. بعد قانون آ.د.م. بوده و پیش از آن اقامه ادعا در محاکم قضایی امکان استماع ادعای متنازع‌فیه وجود نخواهد داشت. آن چنانکه حسب ماده ۴۵۴ قانون مذکور، کلیه اشخاصی که اهلیت اقامه دعوا دارند، می‌تواند با تراضی یکدیگر منازعه و اختلاف خود را خواه در دادگاه‌ها طرح‌شده یا نشده باشد و در صورت طرح در هر مرحله‌ای از رسیدگی باشد، به داوری یک یا چند نفر ارجاع دهنده و وفق ماده ۴۵۵ قانون آ.د.م. نیز، متداعلمین می‌توانند ضمن معامله ملزم شوند و با به‌موجب قرارداد جداگانه تراضی نمایند، که در صورت بروز اختلاف بین آنان به داوری مراجعه کنند و نیز می‌توانند داور یا داوران خود را قبل یا بعد از بروز اختلاف تعیین نمایند، ... که بنا بر مقررات مذکور و توافق مندرج در قرارداد مستند دعوی، با توجه به چگونگی موضوع خواسته و اعاده آثار آن از اجرای قرارداد اولیه، با بروز اختلاف هر یک از طرفین عقد موظف به رجوع به داوری به ترتیب منعکس در عقد و قانون خواهند بود. فلذا، دادگاه با استناد به مقررات مواد ۲ و بند ب ماده ۴۵۹ و ۴۵۴ و ۴۶ قانون آ.د.م. قرار رد دعوی را صادر و اعلام می‌نماید. قرار صادره ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ قابل‌تجدید نظرخواهی در محاکم تجدیدنظر استان تهران می‌باشد.

رییس شعبه ۴۰ دادگاه عمومی تهران - دیو سالار

رای دادگاه تجدید نظر

دادنامه تجدیدنظر خواسته به شماره ۰۴۰۵۰۵۰۸۱۶۰۹۹۷۲۱۰ مورخه ۱۳۹۲/۵/۱۳ صادره از شعبه ۴۰ دادگاه عمومی حقوقی تهران که برقرار رد دعوی تجدیدنظر خواه م.د. با وکالت م.ق. و ب.الف. به‌خواسته استرداد وجوه پرداختی به میزان ۱۷۷/۸۶۰/۲۶۰/۰۰۰ ریال به لحاظ اقاله مبایعه‌نامه عادی مورخه ۹/۸۶/۲۰ اشعار دارد مخالف قانون و مقررات موضوعه بوده و اعتراض به شرح لایحه اعتراضیه وارد و مستوجب نقض آن می‌باشد زیرا که اولاً اعمال شرط داوری موضوع ماده ۲۰ قرارداد تنظیمی فی‌مابین طرفین پرونده ناظر به زمانی بوده که قرارداد به اعتبار خود باقی بوده و در اجرای قرارداد و یا در تعبیر و تفسیر مفاد آن فی‌مابین متداعیین اختلاف حاصل گردد این در حالی است که در متحن‌فیه اصل قرارداد تنظیمی منتهی به تفاسخ گردیده و با انحلال قرارداد در راستای اقاله به‌عمل آمده اصل قرارداد از بین رفته و به‌متبع آن نیز شرط داوری نیز از بین رفته است فلذا موجب برای رجوع متداعیین پرونده در راستای اختلاف حادث آن‌هم بعد از اقاله به داوری نبوده است ثانیاً بنا بر تکلیف مقرر در مواد ۳ و ۲ از قانون آیین دادرسی مدنی محاکم دادگستری مکلف هستند به‌دعای که برابر مقررات درخواست شده‌اند رسیدگی کرده و حکم مقتضی را صادر و فصل خصومت نمایند که دعوی به کیفیت مطروحه در محاکم دادگستری به لحاظ از بین رفتن شرط داوری آن‌هم به جهت اقامه قرارداد قابلیت پذیرش را دارد از این‌رو دادگاه با قبول لایحه اعتراضیه و با استناد به قسمت آخر از ماده ۳۴۳ از قانون مرقوم ضمن نقض دادنامه معترض‌عنه پرونده را جهت رسیدگی و اظهار نظر ماهوی به دادگاه نخستین اعاده می‌نماید. رای صادره حضوری و قطعی است.

رییس شعبه ۱۸ دادگاه تجدیدنظر استان تهران - مستشار دادگاه

امانی شلمزاری - مداح